

ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ НЕГАТИВНОЇ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ОПОНЕНТІВ ЯК МАРКЕРИ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ СТИЛІВ ДЖ. БУША МОЛ. І Б. ОБАМИ

Діана Каліщук

diana_kalischuk@ukr.net

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Україна

Received May 12, 2017; Revised June 7, 2017; Accepted June 15, 2017

Анотація. У статті розглянуті мовленнєві маніпуляції як інструментальне вираження персуазивності у мовленні. Маніпуляцію розглядають як особливу комунікативно-мовленнєву стратегію здійснення впливу в політичному дискурсі, яка реалізується через низку тактик. Вибір тактик зазнає впливу концептуального стилю автора політичного дискурсу. У статті проаналізовані тактики реалізації стратегії негативної презентації «інших», зокрема, тактики «Надгенералізація» та «Екземпліфікація», як маркери концептуальних стилів президентів США Дж. Буша мол. та Б. Обами. Доведено, що особливості мовлення носіїв різних стилів зумовлюють вищу частотність певних тактик та, відповідно, нижчу частотність інших тактик. Тактика «Екземпліфікація» – це перенесення рис, що притаманні певній етнічній (чи іншій) групі загалом на конкретну подію чи особу. Ця тактика може вважатися типовою для дискурсу Дж. Буша мол., концептуальний стиль якого є аналітичним, що пояснюється дедуктивністю мовлення носіїв аналітичного стилю та їх схильністю до надмірного використання ярликів. Індуктивність мовлення Б. Обами, який є носієм реляційного концептуального стилю, пояснює вищу частотність тактики «Надгенералізація» у його дискурсі. «Надгенералізація» – це узагальнення одиничної моделі, певних аспектів часткового досвіду до загальної групової схеми.

Ключові слова: маніпуляція, стратегія, тактика, концептуальний стиль, «Надгенералізація», «Екземпліфікація».

Kalishchuk, Diana. Means of Implementing Negative Representation of “Others” Strategy as Markers of G. Bush Jr. and B. Obama’s Conceptual Styles.

Abstract. The article deals with the speech manipulation as a means of expression of persuasiveness in discourse. Manipulation is treated as a peculiar communicative-speech strategy to influence the addressee in the political discourse, which is implemented through a set of tactics. The selection of tactics is greatly affected by the conceptual style of the author of political discourse. The article deals with the analysis of the tactics, through which the strategy of negative presentation of “others” is realized, namely, the tactics of “Super-Generality” and “Exemplification”. These tactics are treated as the markers of conceptual styles of the USA Presidents G. Bush Jr. and B. Obama. It has been proved that the speech peculiarities of persons with different conceptual styles predetermine higher frequency of some tactics and, consequently, lower frequency of other tactics. The tactics of “Exemplification” consists in transferring the features, which generally characterize some specific ethnic (or other) group onto the certain individual or the single event. This tactics may be considered to be typical for the discourse of G. Bush Jr., whose conceptual style is analytical. It is caused by such characteristics of the speech of persons with analytical style as deductiveness and the tendency to the abundant use of labels. Inductiveness of B. Obama’s speech whose conceptual style is relational, explains higher frequency of the tactics of “Super-Generality” in his discourse. The tactics of “Super-Generality” consists in generalizing some unitary model, some aspects of unitary experience to some group scheme.

Keywords: *manipulation, strategy, tactics, conceptual style, "Super-Generality", "Exemplification".*

1. Вступ

У політичному дискурсі представлені абсолютно всі реєстри персуазивного використання мови. Мовні засоби, взяті окремо, не володіють персуазивним значенням. Вони володіють лише персуазивним потенціалом, який може (або не може) розкритись лише у системі тексту відповідно до комунікативної інтенції адресанта. Навіть у найнейтральнішій одиниці, яка включена до тексту, можливі семантичні прирощування. Персуазивність розглядають як сукупність прийомів і засобів, спрямованих на посилення аргументів у процесі комунікації (Berezhanska, 2014:39) і є невід'ємною ознакою політичного дискурсу (Ilchenko, 2013; Kalyta, 2012; Serazhym, 2002). Різноманітність засобів, через які вона реалізується, варіюється від особливостей вибору номінації, структурування контексту до наповнення та актуалізації базових концептів. Мовленнєві маніпуляції є інструментальним вираженням персуазивності у мовленнєвому висловленні / тексті, вони спрямовані на зміну (посилення чи послаблення) певної соціально-індивідуальної позиції. При цьому характер вербальних і невербальних дій адресата прогнозується та моделюється у потрібному для відправника повідомлення напрямку. Для цього задіяно дуже широкий спектр лінгвістичних засобів (Chernyavskaya, 2006:29; Golodnov, 2003).

2. Методи дослідження

Для аналізу маніпулятивних стратегій і тактик у політичному дискурсі Дж. Буша мол. і Б. Обама ми послуговувались методами контекстуального аналізу, який використано для детального аналізу лінгвальних і позамовних чинників впливу на специфіку вербальної поведінки політика; дискурсивного аналізу, котрий застосовували для аналізу лексичних значень одиниць, що вживаються в дискурсі (сукупність імплікацій, інтрадискурсивних відношень); елементами кількісного аналізу; критичного дискурс-аналізу, який дає змогу розкрити вплив дискурсивних структур на ментальні репрезентації.

3. Процедура дослідження

Маніпуляцію розглядають як особливу комунікативно-мовленнєву стратегію, яка спрямована на неявне, приховане спонукання адресата до виконання певних дій; на приховане впровадження у його психіку бажань, установок, оцінок, які слугують для здійснення інтересів адресанта та необов'язково співпадають із інтересами адресата (Dotsenko, 2004; Chernyavskaya, 2006:19). Мета мовленнєвої маніпуляції полягає в тому, щоб адресат приймав певні висловлення за істинні, не враховуючи усіх аргументів. Це може бути розглянуто як варіативна реалізація загальної персуазивної стратегії у межах глобальної дискурсивної стратегії здійснення впливу.

При маніпулюванні наявне особливе мовленнєве формулювання, яке використовує можливості мови для прихованого впливу (Dotsenko, 2004). Для

здійснення маніпулятивного впливу суб'єкт вибирає певні прийоми та тактики і використовує певні мовні засоби. Мовленнєву стратегію розуміємо як сукупність мовленнєвих дій, спрямованих на вирішення загального комунікативного завдання мовця (Dijk, 2013). Мовленнєва тактика є окремим інструментом реалізації мовленнєвої стратегії і може бути визначена як типовий інваріантний набір мовних засобів, які використовують для вирішення конкретних задач в процесі досягнення глобальної стратегічної цілі (Molodychenko, 2010).

Хоча практично всі відомі тактики реалізації маніпулятивної стратегії можуть бути виокремлені у дискурсі будь-якого політика, проте концептуальний стиль, (далі КС), все ж впливає на те, якими тактиками політик найчастіше послуговується. КС розуміємо як складний конструкт, який інкорпорує когнітивні стилі особистості, принципи відбору мовних засобів, організацію мовлення, ставлення до себе та навколишнього середовища (Cohen, 1969:832) і виокремлюємо два основні КС – аналітичний та реляційний. Аналіз емпіричного матеріалу засвідчив, що Дж. Буш мол. є носієм аналітичного КС, Б. Обама – реляційного КС.

Стратегії негативної презентації використовуються мовцем для окреслення кола «чужі» та відмежування його від кола «свої». Негативна презентація іншої сторони в політичному дискурсі – це не просто опис «поганих хлопців», а політично доречний підбір та виділення релевантних на поточний момент рис, які необхідно виявити у дискурсі (Dijk, 2013:245). Стратегії негативної презентації опонентів реалізовано через низку тактик, серед яких ми виокремили тактики «Екземпліфікація» та «Надгенералізація» як такі, що найбільше зазнають впливу КС автора. Наш аналіз дає змогу стверджувати, що тактика «Екземпліфікація» може вважатись типовою для дискурсу Дж. Буша мол., а тактика «Надгенералізація» може вважатись типовою для дискурсу Б. Обама, що зумовлене певними особливостями їх КС.

4. Обговорення результатів

Тактика «Екземпліфікація» (*Exemplification*) (термін «екземпліфікація» запропонований нами) полягає в такому: властивості, що загалом характерні для конкретної етнічної групи або її «типового» представника, перенесено на окремий випадок – на людину чи подію (Zasiekina & Zasiekin, 2008:66). Ця тактика частіше зафіксована в дискурсі Дж. Буша мол. Це зумовлено низкою причин. По-перше, схильністю Дж. Буша мол. до надмірного використання ярликів, які дають змогу перенести закладені в лексемі-ярлику негативні риси певної ідеологічної чи етнічної групи на окрему людину чи подію. По-друге, дедуктивністю як загальною характеристикою мовлення осіб із аналітичним КС. Дж. Буш мол. більше схильний переходити від загальних тверджень до висновків про окреме явище чи подію.

У розглянутому нижче прикладі промови Дж. Буша мол. риси *killing and terrorizing Americans*, що загалом характерні для терористів, уособленням яких

для американців уже давно стала *AlQaeda*, переносяться на інші угруповання *The Shi’a and Sunni*, до яких він прикріплює ярлик *extremists*:

In the mind of the terrorists, this war began well before September 11 and will not end until their radical vision is fulfilled. ... Al Qaeda and its followers are Sunni extremists possessed by hatred and commanded by a harsh and narrow ideology. ... By killing and terrorizing Americans, they want to force our country to retreat from the world and abandon the cause of liberty. ... terrorists like Hezbollah – a group second only to Al Qaeda ... The Shi’a and Sunni extremists are different faces of the same totalitarian threat (16).

Належність угруповань *The Shi’a and Sunni extremists* до кола *terrorists* разом із організаціями *AlQaeda*, *Hezbollah* мовець описує через використання прикметника *same*.

У нижченаведеному фрагменті Дж. Буш мол. знову використовує ярлик у вигляді лексеми *terrorists*, яким він приписує відповідальність за смерть американців – жертв подій, що відбулися 11 вересня 2001 року і не тільки, наприклад:

The battle of Iraq is one victory in a war of terror that began on September the 11th, 2001 and still goes on. ... We have not forgotten the victims of September the 11th, the last phone calls, the cold murder of children, the searches in the rubble. With those attacks, the terrorists and their supporters declared war on the United States. ... Any person involved in committing or planning terrorists attacks against the American people becomes an enemy of this country ... Any person, organization or government that supports, protects or harbors terrorists is complicit in the murder of the innocent and equally guilty of terrorist crimes (12).

Описані події Дж. Буш мол. називає початком війни проти Америки – *a war of terror that began on September the 11th, 2001 and still goes on*, яка призводить до жертв – *the victims* та наслідками якої є явища, названі через використання виразів *the cold murder of children, the murder of the innocent*. Будь-яку особу, організацію чи уряд, які об’єднані в одне коло шляхом вживання універсального квантифікатора *Any* – *Any person, organization or government* – на яких мовець перенесе ці загальні характеристики тероризму, можна буде зробити однаково винним та причетним до злочинів проти американців, що підкреслено лексемою *equally* у виразі *equally guilty of terrorist crimes*.

Загальні характеристики тероризму, описані лексичними одиницями *aggression and terror, lawless and violent*, Дж. Буш мол. переносить на політичну партію *Hamas* – палестинський ісламістський рух, одразу ж прикріплюючи до назви ярлик *Hamas radicals*, як у наступному прикладі:

The past five years have also brought developments far too familiar in the recent history of the region. Confronted with the prospect of peace, extremists have responded with acts of aggression and terror. In Gaza, Hamas radicals betrayed Palestinian people with a lawless and violent takeover. By its actions, Hamas has demonstrated beyond all doubt that it is more devoted to extremism and murder than to serving the Palestinian people. ... The alternatives before the Palestinian

people are stark. There is **the vision of Hamas** ... By following this path, the Palestinian people would guarantee **chaos, and suffering, and the endless perpetuation of grievance**. ... There's another option, and that's **a hopeful option**. It is **the vision of President Abbas and Prime Minister Fayyad** (13).

За допомогою контрасту у вигляді протиставлення виразів *the vision of Hamas – the vision of President Abbas and Prime Minister Fayyad*, перший з яких передбачає такі явища як *chaos, suffering, grievance*, а другий, відповідно, характеризується як *a hopeful option*, мовець переконує аудиторію у правильності вибору на користь політичних суперників руху Хамас.

Використання тактики «Екземпліфікація» зафіксоване і в дискурсі Б. Обама. У наведеному нижче фрагменті його промови негативні якості партії Республіканців, які описані через їхню політику у сфері економіки як таку, що призвела до загострення економічної кризи, перенесено на кандидата у президенти від цієї партії (*Republicans in Congress have found a nominee for President*), що дає змогу мовцю без будь-яких додаткових пояснень чи обґрунтувань викликати у адресата негативне ставлення до свого політичного опонента та його неприйняття, наприклад:

*This time, they want to give banks and insurance companies even more power to do as they please. And now, after a long and spirited primary, **Republicans in Congress have found a nominee for President** who has promised to rubber-stamp this agenda if he gets the chance. ... Ohio, I tell you what: **we cannot** give him that chance. Not now. Not with so much at stake. This is not just another election. This is a make-or-break moment for the middle class, and **we've been through too much to turn back now*** (14).

У цьому уривку для досягнення поставленої цілі Б. Обама використовує компаратив *even more* без жодної вказівки на те, з чим це порівнюється. Надважливість рішення підкреслюється через використання авторської ідіоми *make-or-break moment*, яка виконує функцію інтенсифікатора. Політик приєднує аудиторію до свого кола через інклюзивне *we* та програмує на протидію своєму опонентові через модальний оператор *cannot*, підсилюючи його дію кількаразовим повторенням, одночасно негативно оцінюючи інших та позитивно презентуючи себе.

У проаналізованому нижче прикладі застосовується та сама тактика стосовно зовнішньої політики, яку вів Джордж Буш мол. та його адміністрація разом із партією Республіканців, а саме:

*Our Iran policy is **a complete failure right now**, and that is the policy that **John McCain** is running on right now. He has nothing to offer except the naive and irresponsible belief that tough talk from Washington will somehow cause Iran to give up its nuclear program and support for terrorism. I'm running for President to **change course, not to continue George Bush's course*** (18).

Оскільки військові дії на Близькому Сході піддаються жорсткій критиці з боку американців, то апеляція до цих подій у контексті невдачі попереднього уряду – *Iran policy is a complete failure right now* у поєднанні з іменем свого політичного опонента Дж. Маккейна у виразі *that is the policy that John McCain*

is running on right now та ствердженням того, що він є наступником цих традицій (без жодних логічних доказів) дає змогу Б. Обамі однозначно отримати підтримку аудиторії, оскільки себе він позиціонує як противника обраного курсу – *I’m running for President to change course, not to continue George Bush’s course*, який приніс Америці стільки розчарувань, за допомогою лексеми *change*. Негативно заряджені лексеми *nuclear program, terrorism*, особливо у поєднанні з універсальним квантифікатором *nothing* при оцінці мовцем діяльності опонента задають негативну оцінку опонента адресатом.

Частотність використання тактики «Екземпліфікація» у дискурсах різних політиків, як засвідчив наш аналіз, певною мірою залежить від їх КС. Особливості аналітичного КС, носієм якого є Дж. Буш мол., спричинили вищу частотність використання ним цієї тактики порівняно із КС Б. Обами.

Тактика «Надгенералізація» (*Super-generality*) (термін «надгенералізація» запропонований нами) – один із ефективних засобів маніпулятивного впливу в політичному дискурсі. Ця тактика полягає у тому, що описують якісь аспекти одиничного (часткового) досвіду, одинична модель, але, для того, щоб підсилити вагомість та когнітивну користь оцінок, таку модель узагальнено до більш загальної групової схеми. Властивості окремих осіб та подій накладають на характеристики всіх членів певної етнічної, соціальної чи іншої групи або ж усіх етнічно чи політично маркованих соціальних ситуацій. Варто, однак, зазначити, що тактики «Надгенералізація» та «Екземпліфікація» застосовують тільки щодо негативних ознак. Для упередженого мислення характерне те, що такі тактики не використовують для характеристики позитивних якостей.

Проаналізуємо приклади фрагментів дискурсу Б. Обами, у яких він послуговується тактикою «Надгенералізація»:

*Now, there’s no question that some regulations are outdated, unnecessary, or too costly. In fact, I’ve approved fewer regulations in the first three years of my presidency than my **Republican predecessor** did in his* (17).

У наведеному уривку попередник описаний як **Republican predecessor**, що імплікує його негативну оцінку через негативно заряджені лексеми *outdated, unnecessary, costly*. Ця оцінка переноситься на партію Республіканців загалом, що підкреслено лексемою **Republican**.

Проаналізуємо ще один приклад, який ілюструє використання цієї тактики Б. Обамою:

*... the President **did something that presidents don’t do** – and that is **launch a political attack targeted toward the domestic market in front of a foreign delegation**. On a day when were supposed to be celebrating the anniversary of Israel’s independence, he accused **me and other Democrats** of wanting to negotiate with terrorists, and said we were **appeasers** no different form people who appeased Adolf Hitler. ... Now that was frustrating enough, but then John McCain gives a speech. ... And then not an hour later, he turned around and embraced George Bush’s attacks on **Democrats**. ... I want to be perfectly clear with George Bush and*

*John McCain and with the people of South Dakota. ... because **George Bush and John McCain have a lot to answer for** (18).*

У проаналізованих вище прикладах негативна оцінка політиком свого попередника на посту президента, підсилена описом його конкретних дій, які визнаються як неприпустимі в конкретних ситуаціях, переноситься на усіх представників партії Республіканців, їхні дії у будь-яких ситуаціях та, відповідно, їх прихильників (у цьому випадку йдеться про політично марковану групу – *Republicans*), що, відповідно, дозволяє протиставити їм свою політично марковану групу – *Democrats* з її позитивною оцінкою. Для більшого ефекту Б. Обама використовує лексему *appeasers*, яка у його висловленні стає пейоративною, набуває функції ярлика та підсилює традиційне для американського політичного простору протиставлення *Republicans* – *Democrats*.

Б. Обама доволі часто послуговується тактикою «Надгенералізація», застосовуючи різноманітні мовні засоби для її реалізації, наприклад:

*So it is not possible for these **separatists** to function the way they're functioning, to have the equipment they have – set aside what's happened with respect to **the Malaysian Airlines** – a group of **separatists can't** shoot down military transport planes, or they claim, shoot down fighter jets without sophisticated equipment and sophisticated training. And that is coming from **Russia**. ... obviously we are beginning to draw some conclusions given the nature of the shot that was fired. ... We have increasing **confidence** that it came from areas controlled by **the separatists**. ... what we do know is, is that **the violence** that's taking place there is facilitated in part – in large part – because of **Russian** support. And they the ability to move those separatists in a different direction. If **Mr. Putin** makes a decision ... then it will stop (15).*

У наведеному фрагменті на основі одиничного випадку *the Malaysian Airlines* Б. Обама робить висновок, що особи, яких він називає *the separatists*, не в змозі скоїти такий злочин без того, що він описує через використання одиниць *without sophisticated equipment and sophisticated training*. Оскільки обладнання і зброя, впевненість у чому мовець передає за допомогою виразу *We have increasing confidence*, надходить із Росії, про що він стверджує шляхом використання лексичних одиниць *And that is coming from **Russia***, то Росія і її президент Путін – *Mr. Putin* – відповідальні за усе насилля, яке відбувається на сході України.

Оскільки тактика розгортання дискурсу в мовців із реляційним КС характеризується як індуктивна (Cohen, 1969), то перехід від одиничних спостережень до загальних умовиводів є більш характерним для Б. Обама як носія реляційного КС. Саме тому тактика «Надгенералізація» є більш властивою для дискурсу Б. Обама, порівняно із дискурсом Дж. Буша мол.

5. Висновки

Здійснений аналіз дає змогу стверджувати, що тактики «Надгенералізація» та «Екземпліфікація» можуть вважатися маркерами концептуальних стилів

президентів США Дж. Буша мол. і Б. Обама, оскільки їх частотність зумовлена особливостями їх концептуальних стилів. Дедуктивність мовлення Дж. Буша мол. як носія аналітичного стилю та його схильність до надмірного вживання ярликів пояснюють високу частотність тактики «Екземпліфікація» у його дискурсі, яка може вважатися типовою для нього. Натомість, тактика «Надгенералізація» може вважатись типовою для дискурсу Б. Обама, оскільки її частотність є значно вищою, порівняно з дискурсом Дж. Буша мол. Це зумовлено індуктивністю мовлення Б. Обама, концептуальний стиль якого є реляційним.

Література

References

1. Бережанська Ю. В. Лінгвостилістичні особливості персуазивного медичного дискурсу, присвяченого проблемі евтаназії // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»: зб. наук. праць. 2014. Вип. 44. С. 39–41.
Berezhanska, Yu. (2014). Linhvostylistychni osoblyvosti persvazyvnoho medychnoho dyskursu, prysvyachenoho problemi evtanasii [Linguo-stylistic peculiarities of medical discourse dedicated to the issue of eutanasia]. *Naukovi Zapysky Natsionalnoho Universytetu "Ostroz'ka Academia"*, 44, 39–41.
2. Голоднов А. В. Лингвопрагматические особенности персуазивной коммуникации (на примере современной немецкоязычной рекламы). Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01. СПб., 2003.
Golodnov, A. V. (2003) Lingvopragmaticheskiye osbennosti persvazivnoy kommunikatsii (na primere sovremmennoy nemetsoyazychnoy reklamy) [Lingvopragmatic peculiarities of persuasive communication (based on the German-speaking advertisements)]. Extended Abstarct of Ph.D. dissertation. St. Petersburg.
3. Дейк Т. А. ван. Дискурс и власть: Репрезентация доминирования в языке и коммуникации/ Т. А. ван Дейк ; [пер. с англ.]. М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2013.
Dijk, T. van. (2013). Diskurs i Vlast': Reprezentatsiya Domimirovaniya v Yazyke i Kommunikatsiyi [Discourse and Power: Representation of Dominance in the Language and Communication]. Moscow: Librokom.
4. Доценко Е. Л. Психология манипуляции: феномены, механизмы и защита. СПб.: Речь, 2004.
Dotsenko, Ye. (2004). Psikhologiya manipuliatsiyi: fenomeny, mekhanizmy i zashchita [Psychology of manipulation: phenomena, mechanisms and protection]. St. Petersburg: Rech'.
5. Засєкіна Л. В., Засєкін С. В. Психолінгвістична діагностика. Луцьк: РВВ «Вежа», 2008.
Zasiekina, L., Zsiekin, S. (2008). Psycholinhvistychna Diahnostyka [Psycholinguistic Diagnostics]. Lutsk: Vezha'.
6. Ильченко М. Л. Метакоммуникативные тактики доминирования в американском электоральном дискурсе (на материале предвыборных теледебатов) // Проблемы лингвистики и лингводидактики. Вып. 1. Под ред. С. А. Моисеевой, Л. Г. Петровой. Белгород: ИПЦ «ПОЛИТЕРРА», 2013. С. 88–96.
Ilchenko, M. (2013). Metakommunikativnyie taktiki dominirovaniya v amerakanskom electoralnom diskurse (na materiale predvybornykh teledbatov) [Metacommunicative

- tactics of domination in American electoral discourse (based on pre-election debates)]. *Problemy Lingvistiki i Lingvodidaktiki*, 1, 88–96.
7. Калита А. А., Тараненко Л. И. Речевая манипуляция: определение, функция, механизм реализации // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов». 2012. № 1022. Вип. 71. С. 10–19.
Kalyta, A., Taranenko, L. (2012). Rechevaya manipulyatsiya: opredeleniye, funktsiya, mekhanizm realizatsii [Speech manipulation: definition, function, mechanisms of realisation]. *Bulletin of V. Karazin National University of Kharkiv*, 71(1022), 10–19.
  8. Молодыхченко Е. Н. Создание образа врага как персуазивная стратегия американского политического дискурса: когнитивный и лингвопрагматический анализ: на материале публичных речей политических деятелей 1960–2008 гг. Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. С.-Петербург, 2010.
Molodychenko, Ye. (2010). *Sozdaniye obraza vruga kak persuazivnaya strategiya amerikanskogo politicheskogo diskursa: kognitivnyy i lingvopragmaticheskii analiz: na material publichnykh rechev politicheskikh deyateley 1960–2008* [Enemy Image Creation as Persuasive Strategy of American Political Discourse: Cognitive and Lingual-Pragmatic Analysis: Based on Public Speeches of Politicians of 1960–2008]. Extended Abstract of Ph.D. dissertation. St. Petersburg.
  9. Серажим К. С. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність (на матеріалах сучасної газетної публіцистики): монографія / за ред. В. Різуна]. Київ, 2002.
Serazhym, K. (2002). *Dyskurs Yak Sotsiolinhvalne Yavyshche: Metodolohiya, Arkhitektonika, Variatyvnist' (Na Materialakh Suchasnoii Hazetnoii Publitsystyky)* [Discourse as Sociolinguistic Phenomenon: Methodology, Archirectonics, Variability (Based on Modern Newspaper Discourse)], V. Rizun, ed. Kyiv.
  10. Чернявская В. Е. Дискурс власти и власть дискурса: проблемы речевого воздействия: учеб. пособие. М.: Флинта; Наука, 2006.
Chernyavskaya, V. (2006). *Diskurs Vlasti i Vlast' Diskursa: Problemy Rechevogo Vozdeystviya* [Discourse of Power and Power of Discourse: Issues of Speech Influence]. Moscow: Flinta; Nauka.
  11. Cohen, R. (1969). Conceptual styles, culture conflict, and nonverbal tests of intelligence. *American Anthropologist*, 71(5), 828–856.

Sources

12. Nation and World. Transcript of President George W. Bush's «Mission Accomplished» Speech. Retrieved from: <http://pix11.com/2013/04/30/transcript-of-president-george-w-bushs-mission-accomplished-speech/#axzz2k5GVjca0>
13. President Bush Discusses the Middle East. July 16, 2007. Retrieved from: <https://2001-2009.state.gov/p/nea/rls/rm/2007/88506.htm>
14. President Obama's Full Campaign Kickoff Speech. May 05, 2012. Retrieved from: <http://articles.latimes.com/2012/may/05/news/la-pn-transcript-obama-campaign-kickoff-20120505>
15. Statement by the President on Ukraine. July 18, 2014. Retrieved from: <http://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/07/18/statement-president-ukraine>
16. State of the Union Address. January 23, 2007. Retrieved from : <http://millercenter.org/president/speeches/detail/4455>
17. State of the Union 2012: Obama Speech Transcript. January 25, 2012. Retrieved from: http://www.washingtonpost.com/politics/state-of-the-union-2012-obama-speech-excerpts/2012/01/24/gIQA9D3QOQ_story.html

18. War and Appeasement. Barack Obama Speech on Bush, McCain, War and Appeasement in Watertown, South Dakota. 2008. Retrieved from: <http://irregulartimes.com/index.php/archives/2008/05/16/text-transcript-of-barack-obama-speech-on-bush-mccain-war-and-appeasement-in-watertown-south-dakota-on-may-16-2008/>